

Miljørappport fra Norsk Skogsertifisering

For virksomheten i 2014

Oslo, januar 2015

Norsk Skogsertifisering

Omfang og virksomhet.

Norsk Skogsertifisering ble opprinnelig sertifisert av Det Norske Veritas i henhold til ISO 14001 5. mai 2000. Resertifisering er gjennomført i april 2003, mars 2006, juni 2009 og februar 2012. Ny hovedrevisjon planlegges for februar 2015. Denne rapporten beskriver erfaringene etter mer enn 14 års virksomhet som sertifisert selskap, men har hovedfokus på resultater fra 2014.

Miljøpolitikk for Norsk Skogsertifisering

Vedtatt av styret 27. mars 2014.

Norsk Skogsertifisering sammen med tilknyttede eiendommer skal arbeide for et sertifisert bærekraftig skogbruk, hvor hensyn til naturmiljø, friluftsliv, HMS og andre sosiale verdier ivaretas på en god måte sammen med skogbrukets potensial for CO₂-binding og økonomisk verdiskaping.

Utgangspunktet for arbeidet er en forpliktelse til å følge norsk lov og gjeldende Norsk PEFC Skogstandard.

Norsk Skogsertifisering og tilknyttede eiendommer skal:

- Drive et systematisk arbeid for å hindre forurensing og forbedre de samlede miljøeffekter av det skogbruk som utøves, basert på et prinsipp om kontinuerlig forbedring.
- Arbeide for alminnelig tillit til vårt miljøstyringssystem gjennom praktisering av stor grad av åpenhet om relevant miljøinformasjon.
- Med tydelighet formidle innhold og krav i miljøarbeidet til egne medarbeidere, underleverandører, kunder og allmennhet.
- Arbeide for rasjonell integrering av skogstandard og HMS med annet kvalitetssikringsarbeid i alle ledd i produksjonskjeden.
- Arbeide for økt kompetanse om skogbrukets viktigste miljøaspekter i alle ledd i organisasjonen.

Selskapets miljøpolitikk ble behandlet av styret i mars 2014. Enkelte oppdateringer og justeringer ble vedtatt. Miljøpolitikken er lagt ut på selskapets hjemmeside www.skogsertifisering.no.

Selskapets miljømål sammen med strategi for å nå målene ble sist revidert i 27. mars 2014. Miljømålene vedtas av styret, etter en forutgående prosess hvor vi har vurdert behovene for forbedringer i vår virksomhet, samt status for måloppnåelse av de gamle miljømål.

Alle skogeiere som inngår avtale med Norsk Skogsertifisering slutter seg samtidig til den miljøpolitikk og de miljømål som er vedtatt for selskapet. Skogeieendommene vil i tillegg ha enkelte mer spesifikke mål for egen virksomhet. Gjeldende miljøpolitikk og miljømål er alltid tilgjengelig på vår hjemmeside www.skogsertifisering.no

Miljømål for Norsk Skogsertifisering

Vedtatt av styret 27. mars 2014.

Norsk Skogsertifisering skal være blant landets fremste fagmiljøer innenfor bærekraftig skogbruk og skogsertifisering. Norsk Skogsertifisering skal bidra til en kostnadseffektiv, uavhengig og troverdig sertifisert kvalitetssikring av et bærekraftig skogbruk på eiendomsnivå i Norge, med utgangspunkt i gjeldende miljøpolitikk for virksomheten.

Hovedmålet er å videreutvikle system og rutiner for praktisering, dokumentasjon og kvalitetssikring av Levende Skog standarden på de enkelte tilknyttede eiendommer, slik at dette blir en naturlig og innarbeidet del av det løpende skogbruk. Det skal være en løpende prosess med stadig forbedring av så vel rutiner og systematikk som miljøtilpasninger.

Spesiell innsats skal bli gjort på de felter hvor den foretatte miljøeffektanalysen og de løpende revisjoner viser forbedringspotensialer.

Med dette som utgangspunkt er det satt opp følgende konkrete delmål for perioden fram til utgangen av år 2015:

- Følge opp ny skogstandard med tilrettelagte kurs. Alle eiendommer skal nås med nye kurs innen 2 år etter at revidert standard foreligger.
- Utvikle miljøhåndboken til digital versjon.
- Følge opp arbeidet med å etablere en skogportal for ekstern informasjon fram til endelig resultat.
- Styrke kunnskapen og følge opp HMS-ansvaret på eiendomsnivå, gjennom vektlegging i fagsamlinger og interne revisjoner.

Pr. 1. januar 2015 har 15 eiendommer/skogbruksvirksomheter inngått avtale med Norsk Skogsertifisering. Sertifiseringen er uavhengig av virkesomsetning og tilknyttede eiendommene kan selge tømmer som sertifisert til den tømmerkjøper de måtte ønske. Eiendommene har til sammen ca 3 332 000 daa, hvorav 2 130 000 daa er produktiv skog. Endringene i løpet av siste år har vært enkelte interne endringer i selskaper vi har avtaler med og en eiendom som har trukket seg ut av ordningen. Samlet produktivt areal har som følge av dette gått noe ned.

Pr. 1. januar 2014 inngår følgende eiendommer/virksomheter i Norsk Skogsertifisering sitt sertifikat:

Drammen Kommuneskoger. Eidskog kommuneskoger Fritzøe skoger Hans Olsen Rustand Høibraaten Skog Kistefos Skogtjenester AS Landåsskogene DA Løvenskiold Fossum	Løvenskiold Vækerø Mathiesen Eidsvold Værk Meraker Bruk AS Maarud Gaard. Selvik Bruk AS Værdalsbruket AS Lorentz Sæthern
---	--

Stangeskovene som tidligere inngikk i sertifikatet til Norsk Skogsertifisering, har fra sommeren 2014 eget sertifikat. Stangeskovene har fortsatt avtale med Norsk Skogsertifisering om bruk av systemløsninger, opplæring og internrevisjon.

Revisjoner.

Norsk Skogsertifisering er blitt revidert 18 ganger av Det Norske Veritas, hovedrevisjon i 2000 og 5 oppfølgingsrevisjoner, fram til ny hovedrevisjon i april 2003. Deretter har vi hatt årlige revisjoner fram til og med 2013, inklusive hovedrevisjoner i 2006, 2009 og 2012. Veritas har i sine revisjoner besøkt alle eiendommene minst en gang i forbindelse med revisjon i løpet av perioden 2000 – 2013. I tillegg har Veritas revidert opplæringsarbeid som Norsk Skogsertifisering har gjennomført hos en av eiendommene.

Norsk Skogsertifisering har selv gjennomført oppstartsrevisjon på alle eiendommer som er med i ordningen, samt rutinemessige oppfølgingsrevisjoner. Totalt er det pr. 1. januar 2015 gjennomført 147 eiendomsviser rutinerevisjoner på eiendommene i tillegg til oppstartsrevisjonene. I 2014 ble det gjennomført oppfølgingsrevisjoner på 9 eiendommer, tilsvarende **78 %** av tilknyttet areal. Totalt er **27** drifter kontrollert i felt.

I tillegg foretas systematisk og dokumentert egenkontroll og internkontroll på de enkelte eiendommer som deltar

Norsk Skogsertifisering gjennomfører også for egen virksomhet en årlig intern systemrevisjon.

Registreringer

Kantsoner

Kantsoner er registrert under alle revisjonsbesøk når vi har besøkt drifter hvor dette har vært aktuelt. Det er fokusert spesielt på kantsoner som følge av vannsystemenes betydning i skogen, der det følger av norsk PEFC-skogstandard at kantsoner skal utvikles eller spares.

Registreringen skjer slik at vi ved alle feltkontroller av drifter hvor det er aktuelt å ha kantsoner, så anslås kantsonens gjennomsnittlige bredde i felt. Tabellen nedenfor viser de årlige gjennomsnitt av disse anslåtte kantsonebredden.

For siste 10-årsperiode er gjennomsnittlig kantsonebredden registrert til 14,0 m.

Utvikling i registrert kantsonebredden:

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
11,6 m	14,4 m	13,3 m	15,2 m	18,0 m	11,8 m	17,2 m	15,9 m	14,8 m	13,9 m

Det er usikkerhet forbundet med registrering av kantsonebredden, og det vil være element av tilfeldighet i registrert utvikling fra år til år. Økningen fra 2008 til 2009, og tilsvarende fra 2010 til 2011 kan neppe tilskrives annet enn tilfeldig utslag, og at vi i 2009 og 2011 hadde enkelte målinger med spesielt vide kantsoner. Tilsvarende var resultatet i 2010 i den andre retning. Vi har ikke noe inntrykk av endret syn på kantsonebredden, annet enn at bredden de siste år større grad tilpasses forholdene på stedet, og slik sett varierer mer enn tidligere. Gjennomsnittet for de siste 5 år er 14,7 m. Et slikt gjennomsnitt for flere år, gir et bedre inntrykk av det faktiske gjennomsnittet.

Vurdert mot kravet i skogstandarden, oppfattes kantsonebredden akseptable. Som gjennomsnitt ligger registrerte kantsonebredden på det nivå som angis i standarden. Vi har i 2014 som de siste foregående år hatt få avvik og observasjoner/merknader knyttet til bredden på kantsoner. Det har deri mot vært noen observasjoner på hva en kan gjøre i kantsoner, med hensyn planting og hvilke trær en kan ta ut.

Hogstform.

Omfanget av lukkede hogster er vurdert basert på informasjon og anslag innhentet på de eiendommer i sammenheng med utførte revisjoner. Vurderingen bygger på eiendomsvis anslag de siste år, og angir et omfang på lukkede hogster på til å være i størrelsesorden **5 - 10 % av avvirkningsvolum** som gjennomsnitt for de tilknyttede eiendommer. Tynninger er

ikke inkludert i disse tallene. Det er vesentlig usikkerhet knyttet til dette anslaget. Enkelte eiendommer har også styrt andelen lukkede hogster mot høyereliggende områder grunnet gjentatte mislykkede forsøk i kulturskogen.

Inntrykket er at omfanget av lukkede hogster, eksklusive tynninger, har sunket de siste år. Dette har sammenheng med dårlige erfaringer, med hensyn til stabilitet og svak sunnhet i gjensatte bestand. På denne bakgrunn har flere eiendommer tydeligere styrt hogstføringen og valg av lukkede hogster mot felt med lavere risiko for å mislykkes. Rapport fra Skogbrand bekrefter erfaringene i forhold til stabilitet.

Når en inkluderer tynning i lukkede hogster øker omfanget vesentlig. Vi får da et samlet omfang av lukkede hogster inklusive tynning for siste år på **ca. 20 -30 %, målt i volum.**

Opplæringstiltak/kompetanseutvikling.

Kompetanseutvikling skjer for Norsk Skogsertifisering på 2 nivåer:

- Utvikling av kompetanse i sentral-leddet som faglig grunnlag for selskapets virksomhet.
- Formidling av kompetanse fra selskapet til eiendommene og ikke minst formidling av kompetanse og erfaring mellom eiendommene.

I tillegg skjer det et ikke uvesentlig og systematisk arbeid på de enkelte eiendommen med utvikling av egen kompetanse.

Kompetanseutviklingen sentralt har i 2014 som i de siste foregående år bestått i deltakelse i ulike FoU-prosjekter og aktiv deltakelse i fora for samordning og erfaringsutveksling mellom miljøansvarlige hos de ulike sertifikatholdere i Norge, og ikke minst i aktiv deltakelse i prosessene for revisjon av skogstandarden.

FoU-prosjekter som vi har deltatt i 2014 har vært:

- Utfordringer og mulige tiltak for revitalisering av skognæringen i Norge.
- Skog 22
- Utvikling av skogs App, for lettere tilgang til skoginformasjon.
- Kilden, videreutvikling av «Kilden» som portal for skogsinformasjon.

Formidling av kompetanse fra Norsk Skogsertifisering til eiendommene skjer gjennom en årlig fagsamling, intern- revisjonene, utsending av skriftlig materiale, bruk av hjemmeside

og direkte kommunikasjon. I 2014 var den årlige fagsamlingen hos Løvenskiold Vækerø i Oslo. Feltdelen av denne samlingen var særlig knyttet opp mot naturtyper, sporskader og sannsynlig endringer i skogsatandarden. 27 personer deltok på fagsamlingen i 2014, hvorav 4 fra Norsk Skogsertifisering og skogbiolog Erlend Rolstad.

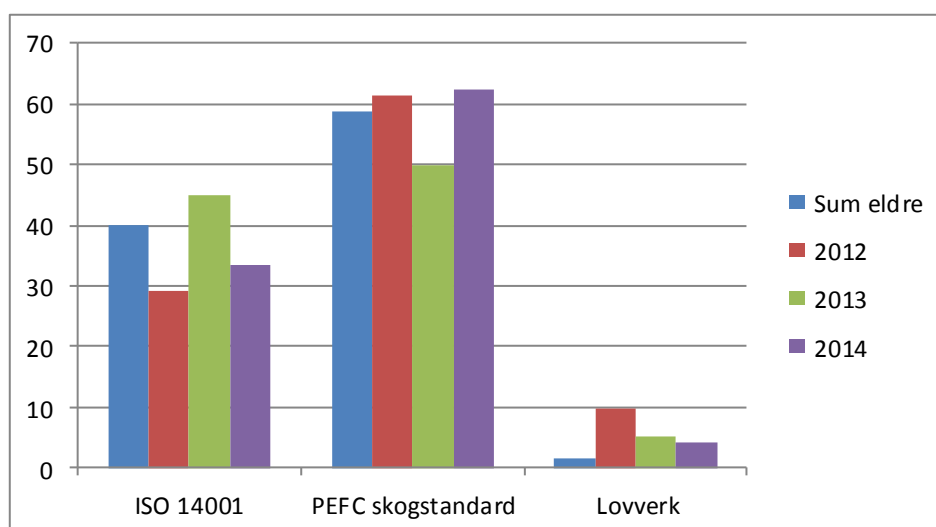
Vi har i 2014 ikke gjennomført kurs i skogstandarden, i påvente av ny standard som er under utarbeidelse.

Avvik

Avvik er registrert både for Norsk Skogsertifisering som selskap, gjennom eksterne revisjoner og foretatte internrevisjoner på enkelteiendommer. I tillegg er det registrert interne avvik på de enkelte eiendommer som følge av eiendommenes egen internkontroll. Nedenfor er beskrevet de avvik og observasjoner/merknader som er fremkommet gjennom eksterne og interne revisjoner på eiendomsnivå. Interne avvik registrert av den enkelte eiendom inngår ikke, og kommer følgelig i tillegg.

Med observasjoner eller merknader menes skriftlige kommentarer i revisjonsrapportene.

Fordeling av avvik og observasjoner, hovedgrupper fra intern-revisjoner på eiendomsnivå.

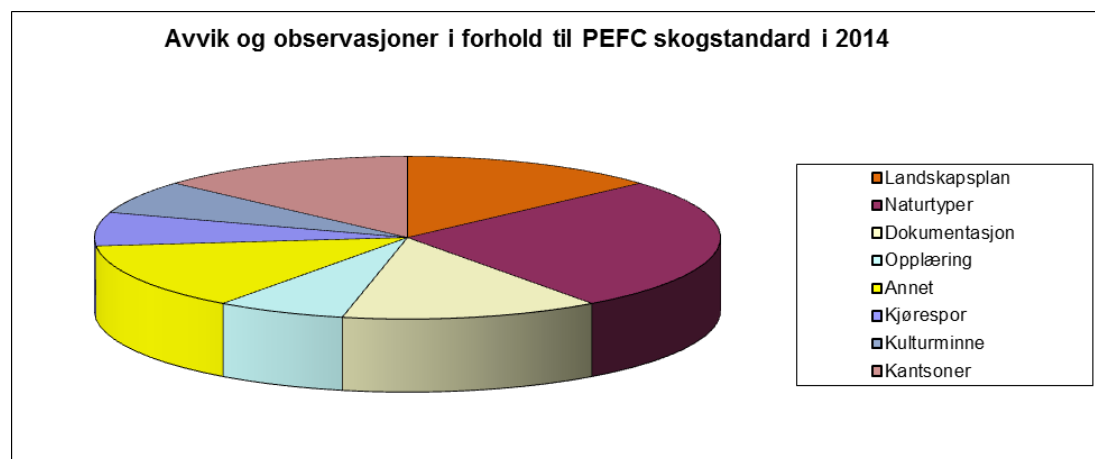

Figur 1.

Registrerte avvik og observasjoner som vises her er de som er registrert på de enkelte eiendommer av Norsk Skogsertifisering og Det norske Veritas (DnV) ved henholdsvis gjennomførte internrevisjoner og uavhengige 3. partsrevisjoner (DnV). Antallet registrerte avvik og observasjoner registrert på dette nivået i 2014 var 24. Eiendommenes egne registrerte avvik kommer i tillegg, og utgjør i størrelsesorden et tilsvarende antall.

Registreringene i forhold til lovverk er 2 observasjoner om henholdsvis oppfølging av Damforskriften og dokumentasjon av HMS rutine hos entreprenør.

Nærmere spesifisering av registrerte avvik i forhold til PEFC skogstandard fremgår av figurene nedenfor.

Figur 2.

Figuren viser fordeling av registrerte avvik og forbedringsområder i forhold til Norsk PEFC Skogstandard. Dette er fra revisjoner foretatt av Norsk Skogsertifisering (Intern-revisjoner) og Det norske Veritas (3.parts revisjon).

Det er til sammen 15 avvik og observasjoner knyttet til PEFC skogstandard. Registreringene registrert under «annet» er 2 observasjoner. Dette er en som gjelder kontroll og oppfølging av bruer på skogsbilveier og en som gjelder mangel på enhetlig merkesystem for merking av driftsområder i felt.

Registreringene knyttet til naturtyper er relativt mange (4 stk.), og fremstår som en økning fra tidligere år. Dette skyldes blant annet at vi har hatt spesiell fokus på dette området, som følge av at vi har sett at vi har hatt et forbedringsbehov her.

Registreringene knyttet til landskapsplan skyldes ikke mangel på slik plan, men behov for oppdatering av landskapsplanen for å bidra til å gjøre disse mer operative.

Vurdering.

Resultatene fra denne sammenstillingen av miljøstatus i forhold til de punkter som er evaluert gir et grunnlag for en foreløpig vurdering av hvordan Norsk Skogsertifisering med tilsluttede eiendommer ligger an i forhold til egne definerte miljømål.

Mål	Vurderingsmål/oppgaver	Oppfølging
Følge opp ny skogstandard med tilrettelagte kurs. Alle eiendommer skal nås med nye kurs innen 2 år etter at revidert standard foreligger.	Kjøre kurs på eiendoms- og gruppe nivå i 2015 og 2016. 40 % av eiendommene skal være dekket innen utgangen av 2015. Ny trykket versjon av standard lages i 2015.	Høringsforslag på ny standard foreligger. Dette ble presentert og gjennomgått i intern fagsamling. Vi avventer korrigert versjon av standarden basert på høringene før vi følger opp mer konkret med kurs.
Utvikle miljøhåndboken til digital versjon.	Lage en strukturert digital versjon av samlet original miljøhåndbok, med kapitteinndeling og linker til de enkelte dokumenter fra innholdsfortegnelse.	Foreløpig ikke startet opp.
Følge opp arbeidet med å etablere en skogportal for ekstern informasjon fram til endelig resultat.	Delta aktivt med fullføring av prosjektet for forbedring av Kilden, fram til endelig produkt.	Vi har deltatt i flere prosjekt- og arbeidsgruppe-møter. Vi har også bidratt inn med datagrunnlag fra MiS-korrigeringer.
Styrke kunnskapen og følge opp HMS-ansvaret på eiendomsnivå, gjennom vektlegging i fagsamlinger og interne revisjoner.	Lage informasjonsopplegg for tydeliggjøring av HMS-ansvaret på eiendomsnivå, for bruk blant annet i interne fagsamlinger. Følge opp HMS-aspektet på internrevisjoner.	Fulgt opp på fagsamling i 2014 med hensyn til enkeltaspekter. Mer komplett opplegg lages i løpet av 2015.

Oslo, januar 2015.

Norsk Skogsertifisering